

सांख्ययोगत्रयीमार्गाउक्ताः वैष्णवशैवमार्गावाहद्वयेन अन्येचेति संस्कृतात्मानः वैष्णवशैवदीक्षयादीक्षिताः संतः ते त्वयाभिहितेन पंचरात्रविधिना त्वन्मयाः त्वन्मयत्वेनात्मानं चितयंतः त्वदेकप्रधाना इति वा वासुदेवसंकर्षणप्रद्युम्नानिरुद्धभेदेन बहुमूर्त्तिनारायणरूपेणैकमूर्त्तिकं च त्वामेव यजंति ॥ ७ ॥ ब्रह्माचार्यविभेदेनेति नानाभेदपाशुपतादिमार्गेण ॥ ८ ॥ येऽपि क्षुद्रदेवताभक्तास्तेऽपि त्वामेव यजंतीत्याह सर्वएवेति हे सर्वदेवमय नन्वेते परस्परदेवताऽधिक्षेपकलहव्याकुलचित्ताः कथमेकमेव यजंतीत्युच्येत तत्राह यद्यप्यन्यधिय इति बुद्धिमात्रभेदो न वस्तुभेद इत्यर्थः ॥ ९ ॥ तस्मात्सर्वे मार्गास्त्वय्येव पर्यवस्यंतीति सदृष्टांतमाह यथेति अद्रेः सकाशात् सर्वतः प्रभवंतियानद्यः ताः पुनः पर्जन्येनापूरिताः बहुस्रोतसः सत्यः सर्वतः सिंधुमेव विशंतियथा तद्वदेतागतयो मार्गा अंततस्त्वामेव विशंतीति ॥ १० ॥ अत्र हेतुमाह सत्त्वमिति भवतः शक्तिर्याप्रकृतिस्तस्याः सत्त्वा

अन्ये च संस्कृतात्मानो विधिनाऽभिहितेन ते ॥ यजंतित्वन्मयास्त्वां वै बहुमूर्त्यैकमूर्त्तिकम् ॥ ७ ॥ त्वामेवान्ये शिवोक्तेन मार्गेण शिवरूपिणम् ॥ ब्रह्माचार्यविभेदेन भगवन्समुपासते ॥ ८ ॥ सर्वएव यजंतित्वां सर्वदेवमयेश्वरम् ॥ येऽप्यन्यदेवताभक्ता यद्यप्यन्यधियः प्रभो ॥ ९ ॥ यथाऽद्रिप्रभवानद्यः पर्जन्यापूरिताः प्रभो ॥ विशंतिसर्वतः सिंधुंतद्वत्त्वांगतयोऽततः ॥ १० ॥ सत्त्वं रजस्तम इति भवतः प्रकृतेर्गुणाः ॥ तेषु हि प्राकृता प्रोता आब्रह्मस्थावरादयः ॥ ११ ॥ तुभ्यं नमस्तेऽस्त्वविषक्तदृष्टये सर्वात्मने सर्वधियां च साक्षिणे ॥ गुणप्रवाहोऽयमविद्यया कृतः प्रवर्त्तते देवनृतिर्यगात्मसु ॥ १२ ॥

दयोगुणाः अतः प्राकृताः प्रकृतिकार्योपाधयो ब्रह्मपर्यंताः स्थावरादयो जीवाः स्योपाधिद्वारा तेषु गुणेषु प्रोताः प्रविष्टाः ते च प्रकृतौ सा च त्वयीति अतः क्रमेणोपाधिलयात्सर्वेऽपि त्वामेव विशंतीति यद्वा भवतः प्रकृतेर्गुणेषु प्रोताः ब्रह्मादयो भवद्व्यतिरिक्तानसंति अतस्त्वमेव सर्वदेवमय इति ॥ ११ ॥ ननु भवतः प्रकृतेरिति वदन् ममापि प्रकृतिसंबंधं ब्रवीषितं तत्त्वतेषां मम च को विशेषः स्यादित्याशंक्य विशेषमाह तुभ्यमिति अविषक्तदृष्टये अलिप्तबुद्धये कुतः सर्वात्मने स्वव्यतिरिक्ताभावादविषक्तदृष्टित्वमित्यर्थः किंच सर्वधियां साक्षिणे सर्वबुद्धिसाक्षित्वान्नकापि बुद्धिलेप इत्यर्थः इतरेतु संसरंतीत्याह गुणप्रवाह इति देवनृतिर्यचः आत्मानो येषां तेषु देवादिशरीराभिमानिष्वित्यर्थः अविद्याकृतोऽयं गुणप्रवाहः प्रवर्त्तते अतो महान्विशेष इत्यर्थः ॥ १२ ॥